

کاربرد هوش مصنوعی در کتابخانه هوشمند

در حال حاضر، فناوری پر رونق هوش مصنوعی AI، از دیدگاه صنعتی، چهارمین انقلاب صنعتی نامیده می شود. در سال ۱۹۵۶ در کنفرانس دانشگاهی که در دارتموث آمریکا برگزار شد، مفهوم هوش مصنوعی به طور رسمی مطرح شد. این کنفرانس همچنین به عنوان نماد جهانی تولد هوش مصنوعی شناخته شد. هوش مصنوعی یک رشته جامع است که توسط علوم رایانه، علوم کنترل، علوم اطلاعات، علوم شناختی، علوم اعصاب، فیزیولوژی عصبی، روانشناسی، زبان شناسی، علوم مغز و سایر رشته ها توسعه یافته است. ذات هوش مصنوعی، مطالعه تولید ماشین های هوشمند یا سیستم های هوشمند، شبیه سازی فعالیت های هوش انسانی و گسترش علم هوش انسانی است. هوش مصنوعی را میتوان به سه نوع نمادگرایی، پیوندگرایی و رفتارگرایی تقسیم کرد. نمادگرایی یک روش شبیه سازی هوشمند مبتنی بر استدلال منطقی برای شبیه سازی رفتار هوشمند انسان است. اصل محوری پیوندگرایی، ساز و کار ارتباط و الگوریتم یادگیری بین شبکه های عصبی است. نظریه رفتارگرایی، یک سیستم کنترلی ادراکی-کنشی است. در حال حاضر زمینه های فنی رایج دخیل در تحقیقات هوش مصنوعی عبارتند از: حل مسئله، پردازش زبان طبیعی، شبکه های عصبی مصنوعی، الگوریتم های ژنتیک، سیستم های خبره، مهندسی دانش، زندگی مصنوعی، یادگیری عمیق، کنترل هوشمند و غیره. از سال ۱۹۵۶ تا به امروز، توسعه هوش مصنوعی را می توان به چهار مرحله تقسیم کرد. حوزه تحقیقات هوش مصنوعی عمدتاً شامل سیستم های خبره مانند سیستم های ردیابی پرواز و سیستم های تشخیص پزشکی، پردازش زبان طبیعی مانند تشخیص گفتار، خروجی گفتار خودکار، شبکه های عصبی مانند سیستم های تشخیص الگو، تشخیص چهره، تشخیص شخصیت، تشخیص دست خط و ربات هایی مانند ربات های صنعتی و ربات های مشاور می شود. برخی از محققان نیز هوش مصنوعی را به رشته های تحت پوشش نظیر بینایی رایانه ای، پردازش زبان طبیعی، شناخت و استدلال، رباتیک، اخلاق بازی و یادگیری ماشینی تقسیم می کنند.

در این شماره:

- کاربرد هوش مصنوعی در کتابخانه هوشمند
- اندیشمندان و کتابخوانی
- ادامه معرفی OCLC
- معرفی یکی از عجیب ترین کتابخانه های دنیا
- مهمترین اخبار کتابخانه در فصل بهار

اندیشمندان و کتابخوانی

خواندن همه کتاب های خوب مانند گفتگو با بهترین ذهن های قرن های گذشته است.

”رنه دکارت“

مطالعه برای کسانی که قصد دارند بالاتر از حد معمول باشند، ضروری است.

”جیم ران“

مفهوم هوش مصنوعی:

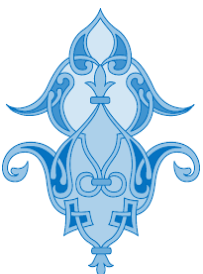
مفهوم هوش مصنوعی، مفهومی بسیار گسترده است و روش های طبقه بندی متعددی برای آن وجود دارد. با توجه به سطح کلی هوش مصنوعی، هوش مصنوعی را میتوان به سه سطح تقسیم کرد:

- هوش مصنوعی ضعیف (که فقط در برخی جنبه ها خوب است)
- هوش مصنوعی قوی (که معادل هوش انسانی است)
- هوش مصنوعی فوق العاده (که در کل فراتر از هوش انسانی است)

از بین سطوح کلی توسعه هوش مصنوعی، انسان ها بر هوش مصنوعی ضعیف تسلط دارند، اما هوش مصنوعی قوی هنوز محقق نشده است. استفاده از فناوری هوش مصنوعی، بنیادهای فنی لازم برای ایجاد یک کتابخانه هوشمند را بنا نهاد. بکارگیری فناوری هوش مصنوعی کاربردی تر برای تحول و ارتقاء کتابخانه می تواند کتابخانه را به شکلی واقعی به کتابخانه ای هوشمند تبدیل کند و دقت، شخصی سازی و ابتکار خدمات کتابخانه هوشمند را محقق سازد. ادامه در خبرنامه بعدی...

کایجون یو، روای بی گانگ، لونگی سان، چونگوجیانگ (دانشگاه علوم پزشکی و سلامت شانگهای، چین).

ارائه شده در کنفرانس بین المللی نوآوری های سازمانی ICOI 2019 ترجمه مینا فرج زاده



ادامه معرفی OCLC

آسی.ال.سی. چندین برنامه برای کمک به کتابخانه‌ها برای برگرداندن پیشینه‌های فهرست مجموعه‌های موجود آن‌ها در قالبی ماشینی خوان دارد. آسی.ال.سی. چندین برنامه ویژه نیز به منظور کمک به کتابخانه‌ها برای فهرست‌نویسی منابع آن‌ها ارائه داده است. به طور مثال، می‌توان طرح مجموعه بزرگ ریزنگار را نام برد. در ورای این طرح، یک کتابخانه یا گروه تعاونی کتابخانه‌ها می‌توانند مجموعه‌ای از منابع ریزنگار را فهرست‌نویسی کنند.

خدمت ویژه دیگری که آسی.ال.سی. بیش از همه برای کتابخانه‌های دانشگاهی تدارک دیده قابلیت الفبای غیر رومی است. برنامه زبان‌های چینی، ژاپنی و کره‌ای آسی.ال.سی. مستلزم یک ایستگاه کاری با یک صفحه کلید برای وارد کردن و جست و جو در این زبان‌هاست و نرم‌افزار ساختار پایگاه داده‌ها امکان چنین کاوشی را فراهم می‌آورد و همزمان همان داده‌ها را با حروف لاتینی برای آنان که قادر به خواندن الفبای چینی، ژاپنی یا کره‌ای نیستند نمایش می‌دهد.

فرآورده دیگر فهرست‌نویسی اختصاصی آسی.ال.سی.، CAT/CD ۴۵۰ این صفحه فشرده برای کتابخانه‌های کوچک طراحی شده و سبب کاهش هزینه‌های کتابخانه‌هایی می‌شود که نیازی به کلیه پیشینه‌های کتابشناختی برای فهرست کردن منابع خود ندارند.

تهیه و سفارش در سال ۱۹۸۱، آسی.ال.سی. نظام سفارش و تهیه پیوسته را به راه انداخت و این فرصتی برای کتابخانه فراهم می‌آورد تا اطلاعات مختصر کتابشناختی عنوان‌هایی را که به ناشران سفارش داده شده است ذخیره کند.

اشتراک منابع، جهت‌گیری بیشتر فعالیت‌های آسی.ال.سی.، به سمت کاهش هزینه‌هاست. خدمات اشتراک منابع بر آن است که دستیابی به داده‌های مورد نیاز مراجعه‌کنندگان را، هر زمان و در هر کجا، فراهم آورد و هزینه‌ها را نیز با امانت گرفتن منابع از دیگر کتابخانه‌ها کاهش دهد.

امانت بین کتابخانه‌های بارزترین مصادیق اشتراک منابع است. کتابخانه‌ها می‌توانند از طریق فهرستگان پیوسته دریابند که کدام موسسات عنوانی خاص دارند؛ زیرا نشانه مالکیت، همراه پیشینه کتابشناختی است. لیکن سومین نظام بزرگ آسی.ال.سی. که در سال ۱۹۷۹ مطرح شد، تسهیلات بیشتری در امانت بین کتابخانه‌های فراهم آورد. این طرح، درخواست‌های الکترونیکی برای امانت گرفتن هر عنوان را تقویت کرده و پاسخ‌های الکترونیکی را منتقل می‌سازد. متجاوز از یک میلیون درخواست در نخستین سال اجرای این طرح دریافت شد که در سال ۱۹۸۱ به ۱۸ میلیون مورد رسید.

کارکرد دیگر نظام پیوسته آسی.ال.سی.، "تهیه فهرست مشترک پاینده" است که اجرای امانت بین کتابخانه‌های را آسان تر می‌سازد. فهرست مشترک سر جمع کردن عنوان‌هایی است که در اختیار یک گروه تعاونی از موسسات باشد. کتابخانه‌های این گروه اطلاعات نسخه‌های نشریات خود را ثبت می‌کند و آنها را با سایر کتابخانه‌ها به اشتراک می‌گذارند. اطلاعات کتابشناختی، بدین ترتیب، مشخص می‌سازد که کدام یک از کتابخانه‌ها آن عنوان را در اختیار دارد. خدمات مرجع آسی.ال.سی. احتمالاً به سبب ارائه خدمات فهرست‌نویسی، امانت بین کتابخانه‌های و تهیه و تدارک منابع شهرت یافته است.

یکی از واحدهای آسی.ال.سی. بیشتر بر خدمات مرجع و اطلاع‌رسانی متمرکز شده است. این واحد تولیدات و خدماتی را تهیه و ارائه می‌کند که برای دستیابی راحت و موثر به اطلاعات مندرج در فهرستگان پیوسته و سایر پایگاه‌های داده‌های مرجع آسی.ال.سی.، ضروری است. دستیابی از طریق تسهیلات فعلی بازیابی اطلاعات از جمله جست و جوی کامل "بولی" با بسیاری از ویژگی‌های چشمگیر انجام می‌شود. خدمات به سرعت از بازیابی ساده اطلاعات کتابشناختی به دستیابی متن کامل می‌انجامد. "نیوتون" نوعی ابزار جست و جو در آسی.ال.سی. است که هم می‌توان آن را در ریزرایانه‌ها به کار گرفت و هم در رایانه‌های بزرگ استفاده کرد. این نرم‌افزار فرصت دستیابی هماهنگ به طیفی از پایگاه‌های اطلاعاتی را فراهم می‌آورد.



کتابخانه شترها

شغل کتابداری در بعضی از مناطق کنیا چیزی به غیر از نشستن در یک ساختمان پر از کتاب است. کتابخانه ملی کنیا از سال ۱۹۸۵، کاروان کتابخانه‌ای شامل ۹ شتر را به مناطق عشایرنشین دور افتاده می‌فرستد. نرخ سواد در این مناطق اغلب بسیار کم است چون مردم به راحتی به کتاب دسترسی ندارند. شترها برای خدمت‌رسانی از سوی کتابخانه ملی کنیا، همه کتاب‌ها و وسایل کتابداران را حمل می‌کنند. می‌گویند شترها در این برنامه جعبه‌های مخصوصی را با خود به سمت مدرسه‌های عشایری روستایی می‌آورند که نه تنها حاوی کتاب بلکه چادر و حصیر برای کلاس‌های درس نیز هست. گفته می‌شود که این برنامه به حدود پنج تا شش هزار نفر خدمات می‌دهد.

مهمترین اخبار کتابخانه در بهار ۱۴۰۲

تغییر ساعت کار کتابخانه پرستاری و مامایی از تاریخ 1402/03/20 تا اطلاع ثانوی از ساعت ۷ الی ۱۴

اعلام مبلغ یارانه اعتباری خرید کتاب برای اعضای هیئت علمی، دانشجویان و طلاب

اعلام نیازسنجی از اعضای هیئت علمی و دانشجویان جهت خرید منابع از نمایشگاه بین‌المللی کتاب در اردیبهشت ماه

